

Undersøgelse af deltidslandmændenes behov for og interesse i grupperådgivning.	Ansvarlig	AKCH
	Oprettet	25-11-2015
	Side	1 af 4
Projekt: 7461 Deltidslandmandens samfundsøkonomiske potentiale og effekt		

Undersøgelse om interessen for grupperådgivning

Undersøgelsen er et supplement til den spørgeskemaundersøgelse, der allerede er foretaget omkring deltidslandmændenes behov for grupperådgivning. Opgørelsen kan ses nederst i notatet.

Undersøgelsen bygger på 40 personers svar i en spørgeskemaundersøgelse udsendt til deltagerne ved årsmødet i deltidsudvalget i Landbrug & Fødevarer samt kvalitative interviews med fire deltidslandmænd.

Interesse for et grupperådgivningsforløb

Ud af undersøgelsens 40 respondenter angiver 31 af dem, at de er deltidslandmænd. Af disse svarer 80 procent, at de er interesserede i et rådgivningsforløb, hvor deltidslandmanden sammen med en gruppe af andre deltidslandmænd arbejder med et område, som udfordrer dem.

De personer, som angiver, at de ikke ønsker at deltage i sådan et forløb, begrundes deres svar med, at de allerede har en gruppe i dag bestående af deltidslandmænd, at de ønsker at blive rådgivet selvstændigt, og at de kun har begrænset planteavlproduktion, mens en sidste svarer, at vedkommende har likviditetsproblemer og dermed alene pga. prisen ikke kan deltage.

De interviewede deltidslandmænd begrundes bl.a. deres interesse for et grupperådgivningsforløb med et ønske om at få inspiration fra andre deltidslandmænd ved at se, hvordan de gør:

"Ved at komme på bedriftsbesøg ved andre deltidslandmænd, kan man møde dem og høre om deres arbejde, og hvordan de kombinerer deltidslandbrug med lønarbejde," udtaler én af deltidslandmændene.

Flere af de interviewede deltidslandmænd har dog allerede prøvet erfa-grupper udelukkende bestående af deltidslandmænd:

"Jeg er med i en lille erfa-gruppe, hvor vi mødes en 4-5 personer og besøger hver enkelt. Min landboforening dækker et stort område, så jeg har ikke styr på, hvem der er deltidslandmænd, men jeg vil gerne høre om deres arbejde," fortæller én af deltidslandmændene i interviewene. En af de deltidslandmænd, som ligeledes har deltaget i en erfa-gruppe, oplevede dog, at interessen for den faldt med tiden:

"Jeg har prøvet lidt af noget lignende. Jeg har været med i en kødkvægserfa-gruppe i et par år, men til sidst gentog det sig selv, og så trak jeg mig. Efterfølgende blev jeg tovholder på en erfa-gruppe om kødkvæg, men den endte også med at køre i ring," svarer vedkommende og tilføjer et forbehold i forhold til at deltage i et grupperådgivningsforløb:

"Jeg ved ikke, om jeg har et fagligt behov for at være med, men hvis jeg skulle være med, så er geografin afgørende. Jeg vil højst køre 50 km. Der er et nærhedsprincip i det," forklarer vedkommende.

Rådgivningsemner indenfor grupperådgivning

De personer, som i spørgeskemaundersøgelsen har angivet, at de er interesserede i at deltage i et grupperådgivningsforløb, er efterfølgende blevet spurgt om, hvilket område de ønsker rådgivning indenfor. De beskriver, at de ønsker om rådgivning indenfor følgende emner:

Økonomi og strategi, herunder afsætning og finansiering

Planteavl, herunder rapsdyrkning

Værditilvækst, herunder nicheproduktion, specialafgrøder, grønsagsproduktion, kødkvæg, økologi og Bed & Breakfast

Dyrehold, herunder ammekøer og fodring af køer og får

Natur og naturpleje, herunder naturpleje som driftsgren og reglerne her indenfor

Landbrugspolitik

Rådgivningskoncepter tilpasset deltidslandmænd bl.a. light-udgaver af heltidslandmændenes tilbud

Regler, herunder forenkling af livet som deltidslandmænd, gebyr- og bagatelgrænser for små landbrug samt tilskudsordninger.

De interviewede deltidslandmænd uddyber deres ønsker til rådgivningsemnerne i et grupperådgivningsforløb således:

"Det kunne være sjovt at vide, hvilke emner forløbet vil indeholde, men jeg kunne godt tænke mig at være med. Jeg søger selv mere viden om, hvordan man overgår til økologisk landbrug. Jeg har ingen dyr, men har ren planteavl, så jeg kunne godt tænke mig at komme i gang med det. Det har jeg interesse for, og det tror jeg også, at andre har interesse for," fortæller én af deltidslandmændene og suppleres af en kollega:

"Jeg spekulerer i alternativ produktion, så jeg kan udbytte bygningerne. Jeg prøver at finde en slags sideløbende produktion, f.eks. bearbejdning, som jeg kan udvikle min bedrift med. Jeg vil ikke udvide mit landbrug, men jeg vil gerne prøve at lave noget alternativt, så jeg får mere glæde af det hele. Men det er svært."

Hvad skal "barnet" hedde?

En af udfordringerne i udviklingen af et grupperådgivningskoncept til deltidslandmænd har været, hvad sådan et koncept skal hedde. Der har været en blandet respons på navnet "Grupperådgivning", og flere har svært ved at identificere, hvad dette navn dækker over. I interviewene er deltidslandmændene ligeledes blevet spurgt til navnet, og her er svarene ligeså blandede – nogle bryder sig ikke om navnet, andre synes, det lyder spændende.

"Hvis jeg læste ordet "grupperådgivning", så ville jeg tænke, at det er et gammelt ord, der er blevet brugt før. Jeg synes, man skal finde et nyt navn, måske "samarbejdsudvalg". Det skal være noget nyt, ordet "gruppe" er gammelt. Det er gammel vand på møllen," svarer én af de interviewede deltidslandmænd, mens en anden svarer:

"Jeg synes, det lyder spændende, når jeg umiddelbart hører ordet "grupperådgivning". Det kunne jeg godt tænke mig at være med i, og ordet "grupperådgivning" – det er jo det, det er."

En tredje af de interviewede deltidslandmænd har et forslag til et andet navn til rådgivningsforløbet:

"Jeg synes, det skal hedde noget med erfa-gruppe. Her er man fælles om viden og interesser, og folk kender ordet og ved, hvad det er," begrundes vedkommende.

Konklusion

Deltidslandmændene er generelt interesserede i et grupperådgivningsforløb for at få inspiration fra andre deltidslandmænd, men er forbeholdne i forhold til, om det kommer til at gentage sig selv efter et stykke tid, hvilket erfaringer med tidligere erfa-grupper viser.

I et grupperådgivningsforløb ønsker de primært rådgivning indenfor økonomi og strategi, planteavl, værditilvækst, dyrehold, naturpleje samt regler i forhold til små landbrug. Derudover foreslås det, at rådgivningskoncepter til heltidslandmænd tilpasses deltidslandmændene i en kortere såkaldt light-version.

Der er en blandet respons på navnet "grupperådgivning". Nogle foreslår "samarbejdsudvalg" og en variant af "erfa-gruppe" i stedet, mens andre synes, "grupperådgivning" forklarer rådgivningsforløbet bedst.

Bilag: Opgørelse af spørgeundersøgelsen

Hvad er dit tilhørsforhold til deltidssegmentet?

	Respondenter	Procent
Jeg er deltidslandmand	31	77,5%
Jeg er rådgiver	3	7,5%
Jeg er politiker indenfor deltidslandbruget	3	7,5%
Ingen af delene	6	15,0%
I alt	40	100,0%

Har du en uddannelse indenfor landbrug?

Fx faglært landmand, jordbrugsteknolog eller lignende.

	Respondenter	Procent
Ja, hvilken	17	42,5%
Nej	23	57,5%
I alt	40	100,0%

- Ja, hvilken

- Selvlært (2), Faglært landmand (14), ko og svinekontrol (1), skov- og landskabsingeniør (1) ., driftsleder, Jordbrugsteknolog (1)

Hvis du kunne deltage i et rådgivningsforløb, hvor du sammen med en gruppe af deltidslandmænd arbejder med det område, som udfordrer jer ville du så være interesseret i dette?

Fx indenfor afsætning, strategi, økonomi, mark eller stald, og hvor rådgivningsforløbet foregår i samarbejde med en rådgiver i jeres landboforening.

	Respondenter	Procent
Ja	25	86,2%
Nej	4	13,8%
I alt	29	100,0%

Hvis nej. Hvorfor ikke

- Likviditetsproblem. Alene p.g.a. prisen. Jeg har ikke råd til at tjene penge. Må se masser af værdier smuldre for øjnene af mig, fordi jeg ikke har råd til at samle dem op. Hvis jeg havde råd til at betale for en rådgivers deltagelse, ville der være mange andre ting jeg måtte prioritere frem for dette.
- har kun lidt planteavl
- Har gruppe i dag som alle er deltidslandmænd.
- vil raadgives selvstændigt

Hvis Ja: Hvilket område kunne du tænke dig rådgivningen indenfor?

- Strategi
- økonomi
- Mark
- Bb
- fodring af kvæg og får
- Planteavl
- Natur

- Privat afsætning af varer (stalddørs salg af lokal produkter)
- planteavl + ammekøer
- Forenkling af livet som deltidslandmand, enklere regler for de små landbrug så folk ik løber sur i det inden de kommer igang. Og gøre hverdagen rationel for sig selv efterfyraften og i weekenden...
- Min landboforening har haft 5 og 6 tons klub i rapsdyrkning.
For deltidslandmænd kunne en light udgave med titlen: øge dit rapsudbytte med f.eks. 500 kg med highlights fra 5 og 6 tons klubben evt. besøg hos deltidslandmand som har forsøgt rækkedyrking(omtalt i landbrugsavisen)
- Faglige emner om planteavl, dyrehold,økonomi m.m.
- Specialafgrøder
- Gårdbutik
Nicheproduktion
Grønsagsproduktion
- Mark, afsætning, økonomi
- Markdrift - kødkvæg - finans.
- Gebyr og bagatel grænser for små landbrug
- Planeavl
- Kødkvæg
- Stort behov for at forbedre afsætningsmulighederne for mindre producenter generelt og især lokalt.
Naturpleje som driftsgren.
- Afsætning fra mindre virksomheder
økonomi
- Naturpleje Regelsæt omkring naturpleje tilskudsordning afsætning af lokale fødevarer
- Landbrugspolitik
- mark
- Afsætning, økonomisk optimering, hvordan sikre jeg min virksomhed økonomisk
- planteavl - dyrehold – økologi

Note: En systematisering af svarene i punktopstillingen giver følgende antal svar indenfor overordnede emner:

Strategi	2
Økonomi	6
Mark	11
Stald	6
Skov og natur	3
Fødevarer	4
Non-food	2
Forretning	12
Politik/regler	3